

δημιουργία

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ «Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ» • ΤΕΥΧΟΣ 15 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2016

Βυζαντινά ψηφιδωτά

Τα ψηφιδωτά της Ραβέννας

Η Ραβέννα, μικρή πόλη της Ιταλίας στις ακτές της Αδριατικής, είναι η κατ' εξοχήν πόλη των ψηφιδωτών του 5ου και του 6ου αι. μ.Χ. Η ακμή της οφείλεται στους εξής λόγους: από το 402 μ.Χ. ήταν η πρωτεύουσα του δυτικού ρωμαϊκού κράτους και έπειτα του γοτθικού βασιλείου του Θεοδώριχου, ενώ μετά το 540 μ.Χ. κατακτήθηκε από τους Βυζαντινούς και από το 568 μ.Χ. ως το 751 μ.Χ. αποτέλεσε την έδρα του ομώνυμου βυζαντινού εξαρχάτου. Στις τρεις λοιπόν αυτές περιόδους η Ραβέννα γνώρισε, σε μεγαλύτερο βαθμό από άλλες πόλεις, την επίδραση της αυλικής τέχνης της Κωνσταντινούπολης στη διακόσμηση των εκκλησιών της, που ήταν πολλές, όπως το Μουσωλείο της Γάλλης Πλακιδίας, το Βαπτιστήριο των Ορθοδόξων, το Βαπτιστήριο των Αρειανών, το Αρχιεπισκοπικό Παρεκκλήσιο, ο Άγιος Απολλινάριος ο Νέος, ο Άγιος Βιτάλιος, ο Άγιος Μιχαήλ In Africisco και ο Άγιος Απολλινάριος in Classe.

Ναυσικά Πανσέληνου, *Βυζαντινή Ζωγραφική*, σελ. 68

Τα ψηφιδωτά της κόγχης του Αγίου Βιταλίου με το χρυσό βάθος μας φέρνουν στην καρδιά του υπερφυσικού χώρου, όπου κινείται εφεξής ο βυζαντινός ιερατισμός: ο Ιουστινιανός, η Θεοδώρα και η ακολουθία τους προχωρούν αργά, προσφέροντας τα δώρα τους στην εκκλησία του Χριστού. Η πολυτέλεια των χρησιμοποιούμενων υλικών αποδίδει τη λαμπρότητα του τελετουργικού του «*oblatio Augusti et Augustae*»²³. Πρόκειται για μία πλημμυρίδα από χρυσούς κύβους, μαργαριτάρια, αληθινούς πολύτιμους λίθους, ριγμένους απλόχερα πάνω στις βαριές πτυχώσεις των ανακτορικών ενδυμάτων και στις λαμπρές φορεσιές της αυτοκράτειρας και των κυριών της ακολουθίας της...

23. Προσφορές λειτουργικών δοχείων που οι βυζαντινοί αυτοκράτορες συνήθιζαν να κάνουν στις μεγαλύτερες εκκλησίες της Αυτοκρατορίας.

Κώστας Παπαϊωάννου,
Βυζαντινή και Ρώσικη Ζωγραφική, σελ. 46

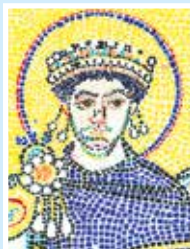
Στο δοκίμιό του για το «Σπήλαιο των Νυμφών», ο νεο-πλάτωνικός Πορφύριος έβλεπε στην εικόνα του σπηλαίου το κατ' εξοχήν κοσμολογικό σύμβολο. Αυτή την ατμόσφαιρα ενός θαλάσσιου άντρου, ρουσμένου στο νυκτερινό φως, γεννά το Μουσωλείο της Γάλλης Πλακιδίας, με την αργή ανάσα του βαθυγάλαζου χρωματισμού του και τους φωσφορίζοντες ιριδισμούς... Στο ψηλότερο σημείο του θόλου, ένας μεγάλος σταυρός σπινθηρίζει μέσα σ' ένα πεδίο με περισσότερα από οκτακόσια χρυσά αστέρια. Πάνω σ' αυτό το βαθυγάλαζο φόντο, πλούσιο σε συχνές μετατονίσεις από γκριζόπλευκες αποχρώσεις, που διασχίζεται από εμφάνσεις κόκκινες, πράσινες και κίτρινες, πάντα συγκρατημένες, είναι χαραγμένοι μικροί χρυσαφένιοι κύκλοι, αστέρια, θαμποί γαλακτόχροοι

κάλυκες, ευλύγιστοι κλάδοι αμπελιού, ριγμένοι ανάμεσα σε κρίνους και τριαντάφυλλα. Μέσα στο ημίφως, διψασμένα ελάφια έρχονται, διασχίζοντας ένα σύμπλεγμα φύλλων ακάνθου σε σπείρες, για να ξεδιψάσουν στην πηγή της ζωής περιστέρια πίνουν από το χείλος μικρών κολυμβιών²¹...

21. Λεκάνη ή δοχείο μέσα στο οποίο διατηρούσαν το ύδωρ του αγιασμού (σ.τ.μ.).

Κώστας Παπαϊωάννου,
Βυζαντινή και Ρώσικη Ζωγραφική, σελ. 43-44

Έργα μαθητών

Βασιλική Αγίου Βιταλίου, «Ο Ιουστινιανός και η Ακολουθία του» (λεπτομέρεια),
Κωστής Τριανταφυλλίδης, Β'1 Γυμνασίου

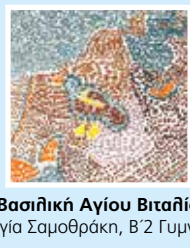
Βασιλική Αγίου Βιταλίου, «Ο Ιουστινιανός και η Ακολουθία του» (λεπτομέρεια),
Παναγιώτα Αλεξίου, Β'1 Γυμνασίου

Βασιλική Αγίου Βιταλίου, «Η Ακολουθία της Θεοδώρας» (λεπτομέρεια),
Τζωρτζίνα Μαυρίκου, Β'1 Γυμνασίου

Βασιλική Αγίου Βιταλίου, Βασίλης Κιούρνης, Β'1 Γυμν

Βασιλική Αγίου Βιταλίου, Γεωργία Σαμοθράκη, Β'2 Γυμνασίου

Μουσωλείο της Γάλλης Πλακιδίας, Γιώργος Κουνής, Β'1 Γυμνασίου

Μουσωλείο της Γάλλης Πλακιδίας, Μαρκέλλα Μιχαλοπούλου, Β'1 Γυμνασίου

Βασιλική του Αγίου Απολλινάριου in Classe, Κωσταντίνος Μανασής, Β'1 Γυμνασίου

Επιμέλεια έργων: **κ. Γκαβαϊσέ Βασιλική,**
Καθηγήτρια Καλλιτεχνικών - Εικαστικός

Κατηχητικός Λόγος Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

“Ὅποιος εἶναι εὐσεβής καί φιλόθεος, ἄς ἀπολαύσει τήν ὠραία καί λαμπρή αὐτή ἑορτή.

“Ὅποιος δοῦλος ἔχει διαθέσεις ἀγαθές, ἄς εἰσέλθει στή χαρά, γεμάτος μέ εὐφροσύνη πού χαρίζει ὁ ἀναστημένος Κύριός του.

“Ὅποιος καταπονήθηκε μέ τή νηστεία, ἄς ἀπολαύσει τώρα τήν ἀμοιβή του.

“Ὅποιος ἀπό τήν ἕκτη ὥρα ὑπνέτησε τόν Κύριο, ἄς πάρει σήμερα τήν ἀμοιβή πού δικαιούται.

“Ὅποιος προσῆλθε στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας μετά τήν ἐνάτη, ἄς πάρει κι αὐτός πρόθυμα μέρος στήν Ἀναστάσιμη γιορτή.

“Ὅποιος προσῆλθε μετά τήν δωδεκάτην, ἄς μήν ἔχει καμμιά ἀμφιβολία καθόλου δέν θά τιμωρηθεῖ.

“Ὅποιος καθυστέρησε κι ἦρθε μετά τήν τρίτην, ἄς πλησιάσει τόν Κύριο χωρίς κανένα δισταγμό καί φόβο.

“Ὅποιος προσῆλθε κατά τήν πέμπτην ὥραν, ἄς μήν ἔχει κανένα φόβο, ὅτι τάχα, ἐπειδή ἔχει φτάσει καθυστερημένος, δέν θά τόν δεχθεῖ ὁ Θεός. Γιατί ὁ Κύριος δίνει πλοσυσιπάροχα τίς δωρεές Του. Γι’ αὐτό δέχεται καί τόν τελευταῖο, μέ τήν ἴδια προθυμία πού εἶχε δεχθεῖ καί τόν πρῶτο. Χαρίζει ἀνάπαυση καί εἰρήνη σ’ ἐκεῖνον πού ἔφτασε ἀργά, ὅπως ἀκριβῶς κάνει καί μέ τόν πρῶτο. Ἐλεεῖ κι ἐκεῖνον πού ἔφτασε τελευταῖος, ἀλλά περιποιεῖται κι ἐκεῖνον πού πρῶτος ἦρθε. Καί στόν ἕναν δίνει καί στόν ἄλλο προσφέρει. Καί τά ἔργα τῆς ἀρετῆς δέχεται, ἀλλά καί τήν ἀπλή διάθεση ἀναγνωρίζει. Καί τήν πράξη τήν ἀγαθή τιμᾶ, ἀλλά καί τήν ἀπλήν πρόθεση ἐπαινεῖ.

Εἰσέλθετε λοιπόν ὅλοι στή χαρά τοῦ Κυρίου σας. Καί ἐκεῖνοι πού πρῶτοι φτάσατε κι ὅσοι ἦρθατε δεύτεροι, λάβετε τόν μισθόν σας. Πλοῦσιοι καί φτωχοί πανηγυρίστε. Ὅσοι ἐγκρατευτήκατε, ἀλλά κι ἐκεῖνοι πού ἔχετε βραδυπορήσει στήν ἐργασία τῶν ἐντολῶν τιμῆστε τήν σημερινή ἡμέρα. Ὅσοι νηστεύσατε καί ἐκεῖνοι πού δέν νηστεύσατε, εὐφρανθεῖτε σήμερα.

Ἡ (Ἁγία Τράπεζα) εἶναι γεμάτη, ἀπολαύστε τήν ὅλοι. Ὁ Μόσχος εἶναι ἄφθονος καί ἀνεξάντλητος. Δέν ἐπιτρέπεται λοιπόν νά φύγει κάποιος πεινασμένος. “Ὅλοι ἀπολαύστε τό Συμπόσιο πού παρατίθεται γιά τούς πιστούς. Ὅλοι ἀπολαύστε τά θεῖα δῶρα πού προσφέρει ἡ Θεῖα ἀγαθοσύνη. Κανένας πιά νά μή θρηνεῖ τή φτώχεια του, γιατί τώρα ἐγίνε φανερή ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἐκείνη πού προσφέρεται σ’ ὄλους ἐξίσου. Κανένας νά μήν κλαίει πιά τά πταίσματά του, γιατί συγχώρεσή μας εἶναι ὁ Ἀναστημένος. Κανένας ἄς μή φοβᾶται πιά τό θάνατο, γιατί ὁ θάνατος τοῦ Σωτήρα μας μᾶς ἐλευθέρωσε ἀπό τό θάνατο καί τή φθορά.

Γιατί ἄν κι ὁ Σωτήρας μας κρατήθηκε ἀπό τό θάνατο, τελικά τόν ἐξαφάνισε. Ὁ Κύριός μας πού κατέβηκε στόν ἄδη ἄρπαξε κι ἀνέσυρε μαζί Του ὅσους κρατοῦσε ὁ ἄδης. Ὁ Κύριος πίκρανε τόν ἄδη, ὅταν ἐκεῖνος ὁ παμφάγος τόν κατάρπη. Κι αὐτό ἦταν πού προβλέποντας το παλιᾷ ὁ προφήτης Ἡσαΐας εἶχε βροντοφωνήσει: Χριστέ μου, ὅταν ὁ ἄδης ἐκεῖ κάτω στό σκοτάδι σέ συνάντησε, πικράνθηκε. Καί πολύ σωστά πικράνθηκε, γιατί ἀπό τότε καταργήθηκε.

Πικράνθηκε γιατί ξεγελιάστηκε. Πικράνθηκε γιατί θανατώθηκε.

Πικράνθηκε γιατί ἔχασε πιά τήν ἐξουσία του.

Πικράνθηκε γιατί ὁ ἴδιος τώρα ὑποδουλώθηκε. Ἐκεῖνος, καθώς νόμιζε, εἶχε λάβει σῶμα θνητό καί βρέθηκε ἀρόσημα μπροστά σέ Θεό. Ἐκεῖνος εἶχε πάρει χῶμα ἀπό τή γῆ καί συνάντησε Θεό, πού εἶχε κατεβεῖ ἀπό τόν οὐρανό. Ἐκεῖνος εἶχε πάρει ἕνα σῶμα ὁρατό καί κατασχύνθηκε ἀπό τόν Ἄορατο.

Ποῦ εἶναι λοιπόν ἄδη ἡ νίκη σου; Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί ἔχεις πιά ὀριστικά κατανικηθεῖ.

Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί οἱ δαίμονες ἔχουν στά βάραθρα τῆς ἀπώλειας γκρεμισθεῖ.

Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί χαίρουν οἱ Ἄγγελοι.

Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί ἡ ζωή παντοῦ βασιλεύει.

Ἀναστήθηκε ὁ Χριστός καί δέν θά μείνει πιά κανένας νεκρός στό μνήμα. Γιατί μέ τήν Ἀνάστασή Του ὁ Χριστός ἐγίνε ἡ ἀρχή τῆς ἀναστάσεως ὄλων ὅσων ἔχουν κοιμηθεῖ. Σ’ Αὐτόν ἀνήκει ἡ δόξα καί ἡ ἐξουσία στούς ἀπέραντους αἰῶνες. Ἀμήν.

25ⁿ Μαρτίου 1821

Το σχολείο μας στις 30 Μαρτίου πραγματοποίησε εορταστική εκδήλωση. Στο πρώτο μέρος παρακολούθησαμε σε διασκευή το δράμα του Βασίλη Ρώτα, «Νενικήκαμεν», που ετοίμασε η Γ' γυμνασίου για να τιμήσουμε την εθνική μας επέτειο της 25^{ης} Μαρτίου.

Μαθητές και μαθήτριες της Γ' γυμνασίου εργάστηκαν με ζήλο, τιμώντας με αυτόν τον τρόπο τους προγόνους μας, αγωνιστές και αγωνίστριες της ελευθερίας. Ζωγράρισαν, χόρεψαν, υποδύθηκαν ρόλους, ζωντάνεψαν με τραγούδια την εποχή του 1821, συτόνισαν την παράστασή μας.

Βασικό ρόλο στην εκδήλωση έπαιξε η χορωδία του σχολείου μας με την καθοδήγηση του κ. Στέφανου Δορμπαράκη και την συνοδεία αξιόλογων μουσικών.

Στην σκηνή μας παρουσιάστηκε ένα σχολείο στα υψώματα της Καλαμάτας. Δάσκαλος και παιδιά έγιναν μάρτυρες της πρώτης μεγάλης νίκης της επανάστασης του 1821, της απελευθέρωσης της Καλαμάτας. Καταλυτικός αναδεικνύεται ο ρόλος του δασκάλου, που εφευρίσκει τρόπους, ώστε να ξεριζώσει τον φόβο από την ψυχή των μαθητών του.

ΕΚΔΟΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ "Η ΘΕΟΜΗΤΩΡ"

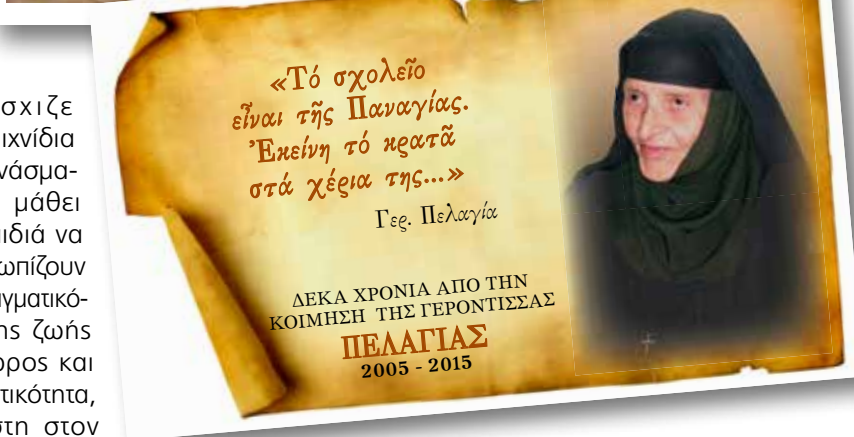
Εθ. Βενιζέλου 128, Ηλιούπολη
τηλ. 210 99 15 449

Υπεύθυνη Σύνταξης:
Βασιλική Μπιλάλη, Φιλολόγος

Συντακτική Ομάδα:
Ναυσικά Παππά,
Καθηγήτρια Πληροφορικής

Μαθητές και Μαθήτριες
του σχολείου

Δημιουργικό - Εκτύπωση:
Λυχνία Α.Ε. • τηλ. 210 3410436
www.lychnia.com

Πάσχιζε –με παιχνίδια και τεχνάσματα– να μάθει στα παιδιά να αντιμετωπίζουν την πραγματικότητα της ζωής με θάρρος και αγωνιστικότητα, με πίστη στον Θεό και γλώσσα ελληνική. Η γλώσσα και η

Ορθοδοξία ήταν η παράδοση που κράτησε ζωντανή την ταυτότητα των Ελλήνων μέσα στη λιαίλαπα της Τουρκοκρατίας.

Αυτή ήταν η παράδοση που ρίζωσε στην ψυχή των υπόδουλων Ελλήνων με την διδασκαλία του αγίου Κοσμά του Αιτωλού, και η παράδοση της αγίας Φιλοθέης, που δίδασκε και προστάτευε νέες κοπέλες μέσα στο ζοφερό σκοτάδι της σκλαβιάς. Και αυτή είναι η παράδοση και του δικού μας σχολείου, που, ως επάξιος συνεχιστής, εδώ και 65 χρόνια επιτελεί το παιδαγωγικό του έργο.

Φέτος συμπληρώνονται 10 χρόνια από την κοίμηση της

μακαριστής Γερόντισσας Πελαγίας Γουλιέλμου, της συνιδρύτριας και οργανώτριας των Εκπαιδευτηρίων «Η Θεομήτωρ». Η Γερόντισσα Πελαγία αποτέλεσε το θέμα του δεύτερου μέρους της εκδήλωσής μας. Για την ιερή πορεία της για τον Χριστό και την παιδεία, μας μίλησε η θεολόγος του σχολείου μας, αδελφή Ισιδώρα, η οποία μας πρόβαλε και ηλεκτρονική παρουσίαση του βίου και του έργου της, στην οποία συνέβαλαν και μαθήτριες της Α' Λυκείου.

Συχαρητήρια στα παιδιά μας! Με την ευχή της Γερόντισσας Πελαγίας να έχουν πάντα επιτυχίες!

κ. Βασιλική Παπαδοπούλου,
Φιλολόγος

Φωτογραφικά στιγμιότυπα από το αφιέρωμα στην επέτειο της 25ης Μαρτίου 1821

Η χορωδία υπό τη διεύθυνση του κ. Στέφανου Δορμπαράκη ζωντάνεψε με τα τραγούδια της την εποχή των προγόνων...

«Νενικήκαμεν», του Βασίλη Ρώτα
κείμενο - διασκευή.

Ο δάσκαλος καθοδηγεί
στον αγώνα για την ελευθερία.

Όλα τα παιδιά συμμετείχαν στο θεατρικό
δρώμενο με ενθουσιασμό και απέδωσαν
τους ρόλους με μεγάλη επιτυχία.
Συγχαρητήρια σε όλους!

Φωτογραφία της κ. Παππά Ναυσικάς

Χριστός Ανέστη!

Φωτογραφία της αδελφής Ευφημίας

Εκδρομή της Γ' Λυκείου στη Θεσσαλονίκη και την Καστοριά

Η χρονιά της τρίτης Λυκείου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις πανελλήνιες, το άγχος, το διάβασμα και... την πενήμερη. Όπως κάθε χρονιά έτσι και φέτος έπειτα από έντονη προσπάθεια και παρά τις αντίξοες συνθήκες καταφέραμε να διοργανώσουμε την πενήμερη εκδρομή μας. Προτείναμε αρχικά την Ισπανία, ύστερα την Ιταλία και καταλήξαμε τελικά στη Θεσσαλονίκη και την Καστοριά.

Όπως ήταν φυσικό, η τέταρτη και προτελευταία ημέρα της εκδρομής δε θα μπορούσε παρά να είναι μέρα περιήγησης και γνωριμίας με την πόλη. Επισκεφθήκαμε πολλά από τα αξιοθέατά της, όπως την παλαιά πόλη με το κάστρο και τη μαγευτική θέα της πόλης, την εκκλησία της Ροτόντας και του Αγίου Δημητρίου καθώς και τα παλαιά λουτρά της. Έπειτα είχαμε ελεύθερο χρόνο να «εξερευνήσουμε» μόνοι μας

Έτσι, λοιπόν, το πρωί της Δευτέρας 14 Δεκεμβρίου 2016 συγκεντρωθήκαμε στο σχολείο και ξεκινήσαμε για τον πρώτο μας προορισμό την Καστοριά, όπου θα διαμείναμε για ένα βράδυ. Η διαδρομή ήταν αρκετά μεγάλη, παράλληλα όμως απολαυστική. Μετά από σχεδόν δέκα ώρες ταξίδι, φτάσαμε στην πανέμορφη Καστοριά, στην οποία είχαμε την ευκαιρία να ξεναγηθούμε την επόμενη μέρα και να γνωρίσουμε την φυσική και σπάνια ομορφιά της λίμνης της, αλλά και του σπηλαιού του Δράκου. Το μεσημέρι της ίδιας ημέρας αναχωρήσαμε για τη Θεσσαλονίκη, τον τελικό προορισμό μας. Η πρώτη μας επαφή με την πόλη έγινε αργά το απόγευμα. Έτσι την θαυμάσαμε φωτισμένη και στολισμένη μια και πληθιάζαν τα Χριστούγεννα. Η τρίτη ημέρα της εκδρομής μας ήταν αφιερωμένη στον αρχαιολογικό χώρο της Βεργίνας. Αφού ξεναγηθήκαμε στον τάφο του Φιλίππου και στους υπόλοιπους αρχαιολογικούς χώρους, σειρά είχε η επίσκεψη σε ένα εντυπωσιακό μέρος, απaráμιλλη φυσικής ομορφιάς, την Έδεσσα και τους καταράκτες της.

την πόλη και να απολαύσουμε το μοναδικό χαρακτήρα της που συνδυάζει την ομορφιά της θάλασσας και της πόλης. Η επόμενη και τελευταία ημέρα ήταν δύσκολη για όλους μας. Τα συναισθήματά μας ανάμεικτα. Αφενός χαρούμενοι που περάσαμε τόσο όμορφα, αφετέρου ληπημένοι, αφού γνωρίζαμε πως το τέλος της πολυπόθητης αυτής εκδρομής πλησίαζε μαζί και το τέλος του σχολείου, κάτι που μας έκανε όλους να συνειδητοποιήσουμε πως ίσως ήταν η τελευταία φορά που ήμασταν όλοι μαζί σε μία εκδρομή, έξω από το χώρο του σχολείου. Κάποια στιγμή όμως όλα τα πράγματα τελειώνουν, ανοίγουν όμως νέοι δρόμοι γεμάτοι νέες εμπειρίες και πράγματα που όλοι θέλουμε να γνωρίσουμε. Η πενήμερη λοιπόν θα μείνει στο μυαλό και στις καρδιές όλων μας ως η καλύτερη, τελευταία ανάμνηση των σχολικών μας χρόνων.

Μυρτώ Γεωργουλάκη,
Γ'1 Λυκείου

Εκδρομή της Γ΄ Γυμνασίου στην Τήνο, τον αρχαιολογικό χώρο της Δήλου και τη Μύκονο

Παρασκευή μεσημέρι, δύο περίπου ώρες μετά τη λήξη του σχολικού προγράμματος, ξανά στο σχολείο. Σύνεργα αυτή τη φορά οι βαλίτσες, τα χαμόγελα και μια άκρως εκδρομική διάθεση από μικρούς και μεγάλους... Η τριήμερη της Γ΄ Γυμνασίου ξεκινούσε!

Πρώτη στάση στη Ραφήνα. Λίγο αεράκι, ήρεμη θάλασσα και μετά από αμέτρητα «έχουμε πολύ ακόμα, κυρία;;» αποβίβαση στο νησί της Τήνου. Μια βραδινή βόλτα στα στενά του νησιού και ένα παγωτό αποζημίωσαν το πολύωρο ταξίδι και γέμισαν τις μπαταρίες για την επόμενη μέρα!

Το Σάββατο μας βρήκε στο νησί της Δήλου, που ήταν, σύμφωνα με τη μυθολογία, γενέτειρα του Απόλλωνα και της Αρτεμης και υπήρξε ένα από τα πιο σημαντικά θρησκευτικά και εμπορικά κέντρα της αρχαιότητας. Η ξεναγός μας, με πολύ μεράκι και παραστατικό λόγο, μας ξενάγησε σε αυτό το μοναδικής ομορφιάς υπαίθριο μουσείο, κάνοντας με την αφήγησή της να ζωντανέψουν μέσα στα ερείπια ναών και σπιτιών αρχαιοελληνικές συνήθειες και μύθοι. Επόμενη στάση, η Μύκονος! Βόλτες στα γραφικά σοκάκια, στην παραλία, στους ανεμόμυλους, στη Μικρή Βενετία...

Φωτογραφίες και πολλά χαμόγελα! Το βράδυ, τραγούδι και νησιώτικοι χοροί μαζί με τον εορτασμό των γενεθλίων τριών μαθητών σε έναν όμορφο χώρο κοντά στο ξενοδοχείο.

Η Κυριακή ήταν αφιερωμένη στο νησί της Τήνου. Η μέρα ξεκίνησε με προσκύνημα στη Μεγαλόχαρη και επίσκεψη στο μοναστήρι της Οσίας Πελαγίας, όπου και μας περίμενε η γερόντισσα του μοναστηριού με ευχές και φιλήματα για τον καθένα ξεχωριστά. Το μεσημεράκι μας βρήκε στον Πύργο, στο εκπληκτικό μουσείο μαρμαροτεχνίας και στο σπίτι του μεγάλου τηνιακού γλύπτη, Γιαννούλη Χαλεπά. Ύστερα φαγητό και λίγος ελεύθερος χρόνος στο νησί για αναμνηστικά και τελευταίες φωτογραφίες, πριν ξεκινήσει το ταξίδι της επιστροφής...

Κάπως έτσι, πέρασαν τρεις όμορφες μέρες, που αποτέλεσαν ένα ευχάριστο διάλειμμα στην καθημερινότητα μικρών και μεγάλων και μας έκαναν όλους πλουσιότερους σε μνήμες και στιγμές.

κ. Αγγελιοπούλου Παναγιώτα,
Φιλόλογος

Ερευνητικές εργασίες Β΄ Λυκείου

Θέμα: «Μελοποιημένη ποίηση»

Η εργασία μας στόχο είχε να γνωρίσουν οι μαθητές ονόματα ποιητών, ποιήματα, συνθέτες και ερμηνευτές, παλαιότερους και σύγχρονους, να νιώσουν την αξία της γλώσσας, του λόγου, να ζήσουν τελικά την ποίηση στην καθημερινότητά τους. Στο τέλος σε μια λιτή εκδήλωση τραγουδήσαμε όλοι μαζί με τη συνοδεία του πιάνου που έπαιξε ο κ. Κωνσταντίνος Κοψίνης μελοποιημένα τραγούδια, όπως το «Όμορφη και παράξενη πατρίδα» του Οδ. Ελύτη, «Την πόρτα ανοίγω το βράδυ» του Τ. Λειβαδίτη, απαγγείλαμε ποιήματα και μοιραστήκαμε τη χαρά της ποίησης...

«Να γυρίζεις –αυτό είναι το θαύμα–
με κουρελιασμένα μάτια
με φηλοχλωμένους κροτάφους απ' την πτώση
να γυρίζεις, στην καλή πλευρά σου.
Να γυρίζεις, – αυτό είναι το θαύμα».

Νίκος Καρούζος

«Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου
όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον
όσο μπορείς, μην την εξευτελίζεις».

Κ.Π. Καβάφης

«Η κάθε ηξέξη είναι μια έξοδος,
για μια συνάντηση ποηηξές φορές, ματαιωμένη,
και τότε είναι μια ηξέξη αηηθινή,
σαν επιμένει στη συνάντηση».

Γιάννης Ρίτσος

Υπεύθυνες καθηγήτριες:
κ. Β. Μπιλάλη, κ. Ν. Παππά

Θέμα: «Παγκόσμιες μέρες»

Είναι γεγονός πως πάνω από τις μισές ημέρες του χρόνου έχουν καθιερωθεί ως παγκόσμιες, ημέρες κατά τις οποίες οι άνθρωποι σε όλο τον πλανήτη θυμούνται και τιμούν ένα σημαντικό γεγονός ή ενημερώνονται και ευαισθητοποιούνται για ζητήματα μείζονος σημασίας. Ως επί το πλείστον, η καθιέρωση των ημερών έγινε από τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών, με την ελπίδα πως αφενός κάποια γεγονότα θα μείνουν έτσι χαραγμένα στην ανθρώπινη μνήμη και αφετέρου θα επιτυγχάνεται με αυτό τον τρόπο η ευαισθητοποίηση της παγκόσμιας κοινότητας για θέματα που αφορούν σε κάθε γωνιά του πλανήτη.

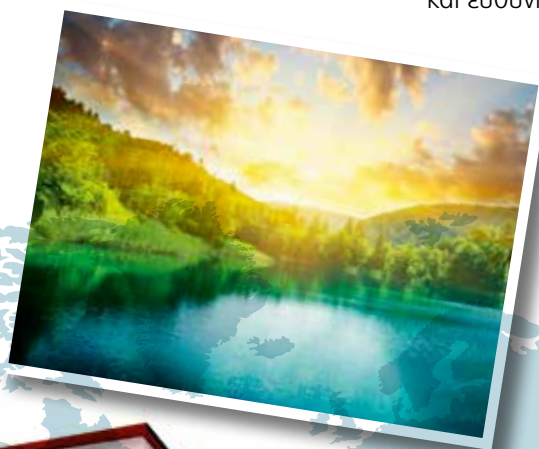
Έτσι το ετήσιο ημερολόγιο περιλαμβάνει παγκόσμιες ημέρες που σχετίζονται με σημαντικά ζητήματα, όπως: Παγκόσμια Ημέρα κατά της Παιδικής Εργασίας, κατά του Καρκίνου, Ημέρα για την Εξάλειψη των Φιλετικών Διακρίσεων, του Περιβάλλοντος, της Αποταμίευσης, Ημέρα κατά του καπνίσματος, Ημέρα του Πολιτισμού, των Μουσείων, του Βιβλίου, του Θεάτρου, της Μετεωρολογίας.

Και άλλες παγκόσμιες ημέρες όπως: Παγκόσμια Ημέρα Ζυμαρικών, του Γέλιου, της Τίγρης, Διεθνής Ημέρα Μαξιλαιοπόλεμου, Παγκόσμια Ημέρα Τροχοσανίδας, Εθνική Ημέρα Υπναράδων, Παγκόσμια Ημέρα κατά των Κουνουπιών, Παγκόσμια Ημέρα Αυγού...

Ωφελούν στ' αλήθεια αυτές οι παγκόσμιες ημέρες την ανθρωπότητα ή αποτελούν στην ουσία ένα μέσο εμπορικής εκμετάλλευσης; Δημιουργούνται εύλογα ερωτήματα σχετικά με την αξία ή έστω, τη χρησιμότητά τους. Τέλος, υπάρχουν άνθρωποι που εκ των προτέρων θεωρούν τις παγκόσμιες ημέρες αποτυχημένες, διότι πιστεύουν πως η προσπάθεια και ο αγώνας για ένα οποιοδήποτε ζήτημα πρέπει να διαρκεί συνεχώς και να μην προβάλλεται ως ανάγκη μόνο για μια μέρα του έτους, καθώς έτσι θεωρούν πως η προσπάθεια δεν έχει κανένα νόημα.

Ελάτε λοιπόν να μελετήσουμε και να ερευνήσουμε τις παγκόσμιες μέρες, μέσα από μία άλλη οπτική. Με διάθεση ενημέρωσης, διασκέδασης, δημιουργίας αλληλά και ευθύνης...

Υπεύθυνη καθηγήτρια:
κ. Μ. Μάμν

Η Γ΄ Λυκείου μας αποχαιρετά...!

Τελειώνοντας λοιπόν την Γ΄ Λυκείου, προσπαθείς να συνειδητοποιήσεις πως αυτή η περιπέτεια έλαβε τέλος. Ίσως για τους περισσότερους που αναβοσβήνουν ακόμα και τώρα τα φώτα των πανελληνίων σκέφτεσαι να μπορούσες να γυρίσεις το χρόνο πίσω, στις στιγμές που όλοι μας θα θέλαμε να ζούμε ξανά και ξανά. Τα γέλια στην τάξη, στο διάλειμμα, οι ατέλειωτες συζητήσεις περί πανελληνίων και φυσικά οι μέρες της πενθήμερης ξεπιδούν συνεχώς στο μυαλό μας. Φτάσαμε λοιπόν στο τέλος ... δηλαδή σε μια καινούργια αρχή. Θα τη ξεκινήσουμε γεμάτοι αναμνήσεις, στιγμές χαράς, λύπης, οργής, απογοήτευσης και ελπίδας. Και να θυμάστε πως θα ξανασυναντιόμαστε πρώτα απ' όλα στις σκέψεις και στις καρδιές μας. Και όπως λέει και το τραγούδι: «Στα ίδια μέρη θα ξανασυναντηθούμε, τα χέρια θα περάσουμε στους ώμους, παλιά τραγούδια για να θυμηθούμε, ονόματα και βλέμματα και δρόμους».

Αντωνία Μπέλεχα

Γ΄2 Λυκείου

Να 'μαστε, λοιπόν, στη Γ΄ Λυκείου, πραγματοποιώντας τα τελευταία βήματα μιας τόσο δύσκολης, αλλά ταυτόχρονα σημαντικής πορείας. Μιας εμπειρίας που επί δώδεκα χρόνια εμπλούτιζε τη ζωή μας. Κάθε άλληλη χρονιά, αυτή η περίοδος θα φάνταζε πολυπόθητη. Φέτος, όμως, τα πράγματα είναι διαφορετικά. Τώρα που τελειώνουμε, νιώθουμε -άλλοι λιγότερο, άλλοι περισσότερο- κουρασμένοι και γεμάτοι άγχος, συναισθήματα που ωστόσο οφείλουμε να «αποβάλλουμε», βλέποντας το τέλος αυτό από την οπτική γωνία μιας παράστασης, τις πρόβες της οποίας επαναλαμβάνουμε καθημερινά. Γι' αυτό αξίζουμε να πετύχουμε!

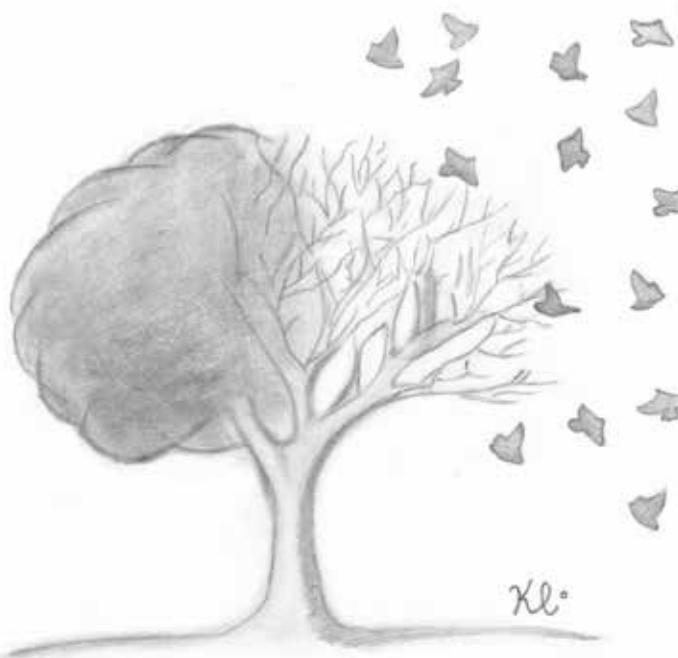
Τη στιγμή αυτή, πλήθος αναμνήσεις έρχονται στο μυαλό μου. Οι καθηγητές, οι εκδρομές, οι εκδηλώσεις, τα διαλείμματα...

Όλα μου είναι ευχάριστα και όλα με συγκινούν.

Συνοψίζοντας, ένα μεγάλο «ευχαριστώ» στους καθηγητές-καθοδηγητές μας, που έξι χρόνια κοντά μας αποτέλεσαν κομμάτι της ζωής μας, και ευχές για καλή επιτυχία στις επόμενες τάξεις!!

Καλλιόπη Λένναξ

Γ΄2 Λυκείου

Έργο - δημιουργία
της μαθήτριάς Καλλιόπης Λένναξ

Οι σχολικές μέρες λιγοστεύουν για εμάς, τα παιδιά της τρίτης, μια για πάντα. Κούραση, άγχος, αγωνία, ξενύχτια, ενθουσιασμός και περιέργεια για το αύριο είναι μερικές μόνο από τις λέξεις που αντικατοπτρίζουν την τωρινή μας διάθεση. Έχει αρχίσει ήδη η αντίστροφη μέτρηση για την ολοκλήρωση ενός πρώτου βιβλίου και την αρχή συγγραφής ενός νέου. Παρόλο που οι μέρες της αποφοίτησης, κάθε άλλη χρονία φάνταζαν πολυπόθητες, φέτος κυριαρχεί

και εικόνες που δεν τις φθείρει ο χρόνος. Ίσως σε κάποιο άλλο περιβάλλον, να μην είχα διαμορφώσει την ίδια εντύπωση, ίσως να ήταν όλα διαφορετικά. Όπως και να έχει, είμαι ευγνώμων που έτυχα στη συγκεκριμένη φουρνιά παιδιών και καθηγητών, καθότι δημιουργήθηκε μια ζεστή και φιλική ατμόσφαιρα που μας αφήνει ως παρακαταθήκη χιλιάδες αναμνήσεις.

Σε ένα μήνα η μικρογραφία της κοινωνίας ολοκλη-

η αίσθηση της μελαγχολίας για το τέλος ενός μεγάλου σχολικού ταξιδιού. Τι κι αν πολλοί νιώσαμε σε μια χρονιά τις αντοχές να μας εγκαταλείπουν, σφίξαμε τα δόντια και προχωρήσαμε; Σε λίγο όλα θα αποτελούν παρελθόν. Τα συναισθήματα είναι ανάμεικτα, μπερδεμένα και αντιφατικά. Κάνοντας ένα γενικό απολογισμό, αντιλαμβάνεται κανείς, πως το σχολείο δε συνίσταται μόνο ως πηγή γνώσεων. Προσωπικά, με δίδαξε αξίες και πράγματα πιο σημαντικά από τις συναρτήσεις στα μαθηματικά, τα συντάγματα της Ελλάδας και τα σουπίνα στα Λατινικά. Μου προσέφερε ανιδιοτελώς πληθώρα συναισθημάτων, έντονες στιγμές

ρώνεται και κανείς δε γνωρίζει τι έπεται. Ενδεχομένως να έρθουν καλύτερες μέρες. Είμαστε όλοι καταλλήλως προετοιμασμένοι για μια νέα πρόκληση, κρατώντας φυλαχτό όσα αποκτήσαμε – τα καλά, ακόμα και τα δυσάρεστα, τα άσχημα και τα όμορφα. Αυτά μας έκαναν αυτό που τώρα είμαστε και προοικονομούν αυτό που θα γίνουμε, πράγμα που φυσικά οφείλουμε στο σχολείο μας.

Ελευθερία Μπακομήτρου

Γ'2 Λυκείου

«Τελευταίος» αποχαιρετισμός... ή «νέα» αρχή;

Ήδη από το περασμένο καλοκαίρι έχω αρχίσει να χρησιμοποιώ τη λέξη «τελευταίος» υπερβολικά συχνά: τελευταίος αγιασμός, τελευταία σχολική γιορτή, τελευταία εκδρομή, τελευταίο άρθρο στο περιοδικό (γκουκ-γκουκ) και ούτω καθεξής. Αναπόφευκτα βέβαια και εντελώς συνειρμικά, κάθε φορά που κάτι φτάνει στο τέλος του, θυμόμαστε την αρχή του. Έτσι, ισάριθμες φορές με το «τελευταίος» εμφανίζεται απρόσκλητο στη σκέψη μου το «πρώτος».

Οι σκέψεις που συνοδεύονται όμως από το αριθμητικό αυτό δεν περιστρέφονται μόνο γύρω από τις πιο μακρινές εμπειρίες των παιδικών και σχολικών μας χρόνων, αλλά και γύρω από όσα βιώματα έπονται – πρώτη μέρα ελευθερίας μετά την αποτίναξη του ζυγού των πανελλήνιων, πρώτο μπάνιο του 2016, πρώτες solo διακοπές, πρώτες μέρες φοιτητικής ζωής και η λίστα συνεχίζεται επ’ αόριστον... Η αναμονή και μόνο για την πραγματοποίηση αυτών των σχετικά απλών και τόσο κοντινών –πλήθων– ονείρων λειτουργεί σαν μια όαση για το μυαλό μας, όταν θέλει να ξεφύγει από το άγχος και την κούραση που το ταλανίζει, ειδικά τους τελευταίους (να το πάλι!) μήνες. Πέραν όμως του γεγονότος ότι αποτελούν ένα κίνητρο για να κορυφωθούν οι προσπάθειές μας, αφαιρούν την έντονη νοσταλγία από την όλη ιδέα της αποφοίτησης και την καθιστούν τουλάχιστον γλυκόπικρη. Κάθε κύκλος που κλείνει σίγουρα συνοδεύεται έστω κι από ένα «μικροσυυύτσικο» συναίσθημα μελαγχολίας, που όμως απαλύνεται, όταν κανείς δε φοβάται να κοιτάξει μπροστά και να δημιουργήσει καινούριες, όμορφες αναμνήσεις.

Δεν είναι σπάνιο, φυσικά, ακόμη και η απλή αναφορά στη διαδικασία

στην οποία θα υποβληθούμε τον επόμενο μήνα να σπέρνει το στρες και τον πανικό. Μάλιστα, δικαιολογείται – μέχρι ενός σημείου όμως. Αυτό που οφείλουμε, πρωτίστως στον εαυτό μας, είναι να μην ξεχνάμε πως το αποτέλεσμα των Πανελληνίων, που χάρη στο «εξαίσιο» εκπαιδευτικό μας σύστημα και το γενικότερο μύθο που πλαισιώνει το θεσμό φαντάζει να καθορίζει το υπόλοιπο του ακαδημαϊκού και, συνεπώς, επαγγελματικού μας βίου, δε ρυθμίζει πραγματικά την υπόλοιπη ζωή μας. Οι ευκαιρίες που θα μας δοθούν στο μέλλον θα είναι αμέτρητες, αρκεί να ξέρουμε να τις αναγνωρίζουμε, να τις εκτιμάμε και προπαντός να ΜΗΝ, επαναλαμβάnow, να ΜΗΝ τις φοβηθούμε. Όπως λέει και ο αγαπημένος πια (θέλοντας και μη) Αριστοτέλης –γιατί έχω τύψεις και για σένα, (ω) φίλε θεωρητικέ, που χάνεις ώρα από το διάβασμα των «Ηθικών» για να διαβάσεις αυτό το άρθρο– «η φύσις ουδέν μάτην ποιεί»,

ο καθένας έχει να προσφέρει κάτι διαφορετικό. Θα τον βρούμε τον δρόμο μας όλοι. «Μην άγχεστε».

Ήρθε έτσι η ώρα να αποχαιρετιστούμε, με άλλους για περισσότερο, με άλλους για λιγότερο ή –ελπίζω– και για καθόλου. Και παρότι η δυναμική των μεταξύ μας σχέσεων έχει πολλές φορές μεταβληθεί στα χρόνια που μοιραζόμαστε αυτό το σχολείο, είτε λόγω αφίξεων και αποχωρήσεων, είτε λόγω νέων φιλιών ή τσακωμών, πιστεύω ότι δε γίνεται να μη θυμόμαστε τελικά ο ένας τον άλλον με αγάπη ή με ένα απλό μειδίαμα, αν μη τι άλλο για την αθωότητα που χαρακτηρίζει τα μαθητικά χρόνια – ακόμα κι αν χρειαστεί να περάσουν πολλά χρόνια για να φτάσουμε σε αυτό.

Κι αφού τελειώσαμε με τα δακρύβρεχτα, ας κλείσουμε με κάτι πιο στερεοτυπικό: Καλή μας επιτυχία! Θα τα ξαναπούμε σύντομα!

Μαριλιάνα Ζάκκα,

Γ' Λυκείου

Επίσκεψη της Α΄ Λυκείου στο μνημείο του Φιλοπάππου και τα Αναφιώτικα στην Πλάκα

Μια ηλιόλουστη μέρα βρεθήκαμε στο κέντρο της Αθήνας και ανηφορίσαμε προς το μνημείο του Φιλοπάππου. Περπατήσαμε στον πλακόστρωτο δρόμο, σχεδιασμένο από τον αρχιτέκτονα Δημ. Πικιώνη, και στα δεξιά συναντήσαμε το βυζαντινό ναό του Αγ. Δημητρίου του Λουμπαρδιάρη.

Μετά από σύντομη πορεία φτάσαμε στο λόφο των Μουσών, όπου στην κορυφή βρίσκεται το Μνημείο του Φιλοπάππου (Μαυσωλείο), εγγονού του Αντίοχου Δ΄ του Επιφανούς, βασιλιά της Συρίας. Η θέα από ψηλά ήταν μοναδική... στα πόδια μας απλώνονταν όλη η Αττική! Στα Αναφιώτικα στην Πλάκα ξεκουραστήκαμε και χαρήκαμε τον ήλιο.

